

Trelleborg 2021-07-19

Trelleborgs kommun
Samhällsbyggnadsnämnden
Rådhuset
231 83 Trelleborg

Skrivelse avseende Västra Ringvägen, förslaget om ny sträckning kallat "Alternativ 3"

Sammanfattning

Ståstorpsån Ekonomisk förening (SEF) motsätter sig det s.k. "Alternativ 3" i förslaget om ny sträckning av Västra Ringvägen. Förslaget innebär att ringvägen dras rakt över Ståstorpsån där vi privata markägare inom Ståstorpsåprojektet tar ett helhetsgrepp om Ståstorpsåns avrinningsområde och genomför en genomgripande restaurering av vattendraget, dessutom i nära samarbete med Trelleborgs kommun.

Det senaste

Den 15 juni medverkade SEF vid ett "möte om vatten och våra åar" som samhällsbyggnadsförvaltningens miljöchef bjudit in till. Syftet med mötet var bland annat att lyfta fram andra viktiga effekter utöver reduktion av närsalter till åar och hav. Hur kan vi nå klimatmål, gynna biologisk mångfald och öka tillgängligheten av landskapet?" I samband med presentationen av Ståstorpsåprojektet efterfrågade SEF möjligheten att få yttra sig om den nya sträckningen av Västra Ringvägen. Frågan har nyligen aktualiserats efter att detaljplanen för Östra Ringvägen klubbats i fullmäktige, vilket informerats om i bl.a. lokal massmedia.

Som en följd av SEFs initiativ anordnades kort därefter ett möte mellan SEF och berörda planarkitekter. SEF informerades om att uppdraget till samhällsbyggnadsnämnden var att ta fram och utvärdera det snabbaste och genaste alternativet, och att detta "Alternativ 3" ska vara huvudalternativet i det fortsatta utredningsarbetet kring Västra Ringvägen. Arkitekterna poängterade att arbetet ännu är inne i ett tidigt skede men SEF förstår det som att en detaljplan skall vara klar i september 2023, vilket man i sammanhanget upplever som ganska nära i tid.

Noteras skall att i FÖP 2025 under rubriken "Tillgängliggör och skydda ådalarna samt omhänderta vatten" (sid.59) räknar kommunen upp en lång rad mervärden som fås om man nyttjar landsbygden och dess vattendrag som en resurs, bland annat för rekreation. Under en bild med en grön korridor längs med ån står det "Ståstorpsån kan erbjuda ett rekreativstråk med upplevelser av både stad som landsbygd".

SEF påminde arkitekterna om att samtidigt som det planeras för Västra Ringvägen så pågår det omfattande Ståstorpsåprojektet för fullt och att den nu aktuella dragningen innebär att tusentals fordon dagligen kommer att passera över ån i närheten av den kilometerlånga visningssträckan och kanske rakt över den deletapp "Västervångsprojektet" som skall genomföras senare i år. Det lär isåfall bli en dyster upplevelse när man i sin vandring kommer fram till Ringvägen där det skär rakt igenom landskapet och över ån. Föreningen menar med andra ord att restaureringsarbetet av vattendraget mellan Hedvägen och Tommarpsvägen kommer att påverkas mycket negativt av det nu aktuella dragningsförslaget inte minst vad gäller tillgängligheten längs med ån.

Vid SEF:s styrelsemöte den 6 juli beslöt styrelsen att med denna skrivelse tydliggöra för kommunen att SEF motsätter sig en dragning av ringvägen rakt över åkermarken och vattendraget.

Bakgrund

Bakgrunden till Ståstorpsåprojektet bör vara välkänt för kommunens politiker såväl som berörda tjänstemän. Redan 2016 upprättade samhällsbyggnadsförvaltningen själva "Förstudierapport Ståstorpsån" om möjligheterna att restaurera vattendraget. I arbetet deltog även tekniska förvaltningen, politiker och markägare.

En anledning till att fokusera på Ståstorpsån var att den mynnar ut centralt i tätorten med kommunen som stor markägare i den nedre delen av åsträckan. Satsningen på "Kuststad 2025" med Västra Sjöstaden i anslutning till åmynningen borde innebära ett stort politiskt intresse för att införliva vattendraget som en attraktiv del av staden och samtidigt kan satsningen kopplas till landsbygden. Här finns mycket fint att bevara och lyfta fram. Samtidigt finns det som i de flesta modifierade åar en hel del som behöver åtgärdas.

Förstudien visade på att det finns goda förutsättningar att ett helhetsgrepp om Ståstorpsån och dess avrinningsområde med ambitionen att så snart tillfälle ges börja restaurera ån. För att det skall lyckas krävs det markägarnas vilja och engagemang och inte minst att projektet är politiskt förankrat i kommunen och att man därigenom är beredda att medverka och medfinansiera projektet med såväl monetära medel direkt till åtgärder.

Markägarna längs med ån gick därför samman och bildade Ståstorpsån Ekonomisk förening och våren 2020 stod den kilometerlånga visningssträckan i Ståstorpsån klar. Här visas prov på de vattenvårdsåtgärder som skall genomföras längs med hela ån samtidigt som området tillgängliggörs för kommuninnevånarna som för besöksnäringen.

Leaderprojekt Ståstorpsån

Tillsammans med Sportfiskarna som projektägare, Trelleborgs kommun och Visit Trelleborg genomförs 2020-2022 det omfattande "LEADER Ståstorpsån" vilket har som syfte att åstadkomma en hållbar förvaltning av Ståstorpsåns vattenmiljöer, att förstärka vattendragets ekosystemtjänster för att gynna blå tillväxt långsiktigt samt att öka kunskaperna om vikten av att vårda vattnen långsiktigt. Projektet ska resultera i att vattendraget och dess omgivningar kan bidra med värdefulla ekosystemtjänster för markägare, kringboende, tillresande turister och för det lokala jordbruket och övrigt näringsliv i målområdet. De miljöförbättringar och erfarenheter som uppstår vid restaureringen av Ståstorpsån bör därefter tas tillvara och utvecklas vidare. Dels i form av kunskapsspridning till berörda intressen och till allmänheten. Men även i form av att tillgängliggöra vattendraget och dess kringmiljö för allmänhet, skolverksamhet och naturturism. Vidare att ta vara på de ekosystemtjänster som vinnas med restaureringen samt sörja för en hållbar förvaltning och ett hållbart nyttjande. Slutligen syftar projektet till att åstadkomma en samverkan med Trelleborgs stad för att integrera restaureringen av Ståstorpsån med satsningen på "Kuststad 2025".

Ståstorpsåprojektet sommaren 2021 och framöver.

Just nu pågår "delprojekt Tågarp" norr om Tommarpsvägen där en ca 2 km lång åsträcka restaureras. Vattendraget återmeandras, våtmarksområden anläggs och biotopvårdsåtgärder för havsöringens reproduktion och uppväxt genomförs. Det skall planteras träd och buskar i

stor omfattning med flera åtgärder. Arbetet fortsätter sedan direkt nedströms visningssträckan med delprojektet Västervång.

Därifrån och ner till Hedvägen skall kommunens eget projekt ”Restaureringen av Ståstorpsån” ta vid. Den restaurering som kommunen planerar på den egna marken kommer att utgöra en viktig del av restaureringen av Ståstorpsån. Kommunens projekt kommer att ansluta väl till det arbete som redan pågår på landsbygden. SEF och Sportfiskarna har fått i uppdrag att medverka som projekt- byggledare för projektet därmed ytterligare stärka det redan goda samarbetet mellan kommunen, Sportfiskarna och de privata markägarna!

SEF ser det särskilt angeläget att samarbeta med kommunen för att kunna skydda Trelleborgs tätort i att motverka de problem som kan uppstå med konsekvenserna av klimatförändringar som högre havsnivå i Östersjön och extrema skyfall. Eftersom plats för att fördröja å-vatten inom tätorten är begränsad menar såväl markägarna som kommunen att åtgärderna med fördel görs uppströms bebyggelsen. Planering och utformning av våtmarker, översvänningszoner och årestaureringen för flödesutjämning diskuteras nu att göras i nära samarbete mellan kommunen och SEF.

Avslutningsvis

Markägarna i SEF är bekymrade över att samtidigt som Ståstorpsåprojektet och den omfattande verksamhet som ovan beskrivs är välkänt av kommunen så tycks det tyvärr i andra sammanhang saknas kunskap om projektet, exempelvis i konsultrapporter och annat förarbete till Ringvägen. Detta kan riskera att leda till att planer och beslut tas på bristfälliga underlag.

Sträckning ”Alternativ 3” kommer att göra tillgängligheten till den gröna korridoren som kommunen själva eftersträvat betydligt mindre inbjudande.

SEF motsätter sig således till den aktuella sträckningen enligt ”Alternativ 3” med förhoppningen om att kommunen vid den fortsatta utredning av alternativa dragningar kommer fram till en bättre lösning, som inte innebär att vägen dras rakt över värdefull åkermark och Ståstorpsån!

Mer information om Ståstorpsåprojektet finns på www.stastorpsan.se/aktuellt

Med vänlig hälsning

STÅSTORPSÅN EKONOMISK FÖRENING

Lars Göran Andersson
Ordförande

Johnny Carlsson
Projektledare

Bilagor:

Skylt entré till Visningssträckan (placeras vid Stora Coop)
Skylt Visningssträckan